

Bygga nytt eller bygga om?

Det här behöver du veta om
VATTEN och AVLOPP

Självklart vill du få rent dricksvatten i kranen samtidigt som ditt avloppsvatten leds bort utan problem. Därför är det viktigt att du ser till att vatten- och avloppsledningarna på din tomt installeras på rätt sätt. Annars kan det bli både dyrt och krångligt att åtgärda i efterhand. Det är heller inte säkert att försäkringarna täcker kostnaden.

Denna information vänder sig till byggherrar som kan vara både byggföretag och privatpersoner. Den beskriver de olika stegen i byggprocessen med fokus på vatten och avlopp, som måste uppfyllas innan fastigheten får anslutas till det kommunala ledningsnätet. Du får också tips om hur du kan klimatsäkra din fastighet.

Broschyren är tillgänglighetsanpassad.
Den innehåller flera tekniska
illustrationer. De läses inte upp eftersom
samma information återfinns i
den löpande texten.

Foto: ©cineberg - stock.adobe.com

Innehåll

Ditt ansvar som byggherre	4
Olika ansvarsområden	7
Förutsättningar för VA-projektering	9
Kom-ihåg-lista för byggprocessen	11
Bygg, koppla och kontrollera ledningarna på rätt sätt	12
Rusta för framtiden	22
Mer information	27

Foto: VA Syd

Ditt ansvar som byggherre

Du kallas för byggherre oavsett om du bygger själv, anlitar en byggtreprenör eller byggmästare. Enligt bygglagstiftningen är det alltid du som är byggherre och därför är du ansvarig för att lagen följs. Ansvaret kan inte delegeras till en entreprenör.

Vatten-och avloppsledningarna som är nedgrävda på din tomt kallas servisledningar eller bara serviser. Det är de som ansluter fastigheten till kommunens ledningar i gatan. För att bygga nytt eller bygga om krävs bygglov. Enbart ny- eller omläggning av servisledningar kräver normalt bara anmälan. Som byggherre ansvarar du för att allt installationsarbete går rätt till. Det gäller även sådant som inte kräver bygglov eller anmälan. Arbetet måste alltid utföras enligt Boverkets regler och Miljöbalkens hänsynsregler.

Lägg servisledningarna så att de kan underhållas och vid behov bytas ut. Förse dem med söktråd så kan de lätt hittas med en söktrådstyrning där de är nedgrävda i marken. Ditt VVS-företag vet hur det ska utföras. Lägger du servisledningarna själv, prata med en bygghandlare om söktråd. Installera rensbrunnar längs servisledningarna. Plantera inte träd ovanpå ledningarna. Bygg inte murar eller altaner över dem.

Se till att ledningarna finns dokumenterade i en relationshandling. I den ska ledningarnas läge inom fastigheten finnas dokumenterade på en skalenlig ritning, som visar hur installationen ser ut. Samla även uppgifter om ledningsmaterial, dimensioner, läggningsdjup och anordningar på samma ställe.

Det är viktigt att samordna installationerna i mark och våtrum med husets VVS-installationer. Det är också nödvändigt att installationerna utförs fackmässigt. Det krävs för att få full ersättning från en försäkring. Detta görs enklast genom att följa de branschregler som gäller. Det är till exempel branschregler Säker Vatteninstallation och regler om vattenmätare från Svenskt Vatten. För tätskikt som skyddar mot fukt- och vattenskada gäller även branschregler för våtrum (BBV) från Byggkeramikrådet (BKR) och branschregler för tätskikt Säkra Våtrum från Golvbranschens Våtrums Kontroll (GVK) samt Måleribranschens Våtrumskontroll (MVK). ●

FAKTA

Se över dina försäkringar

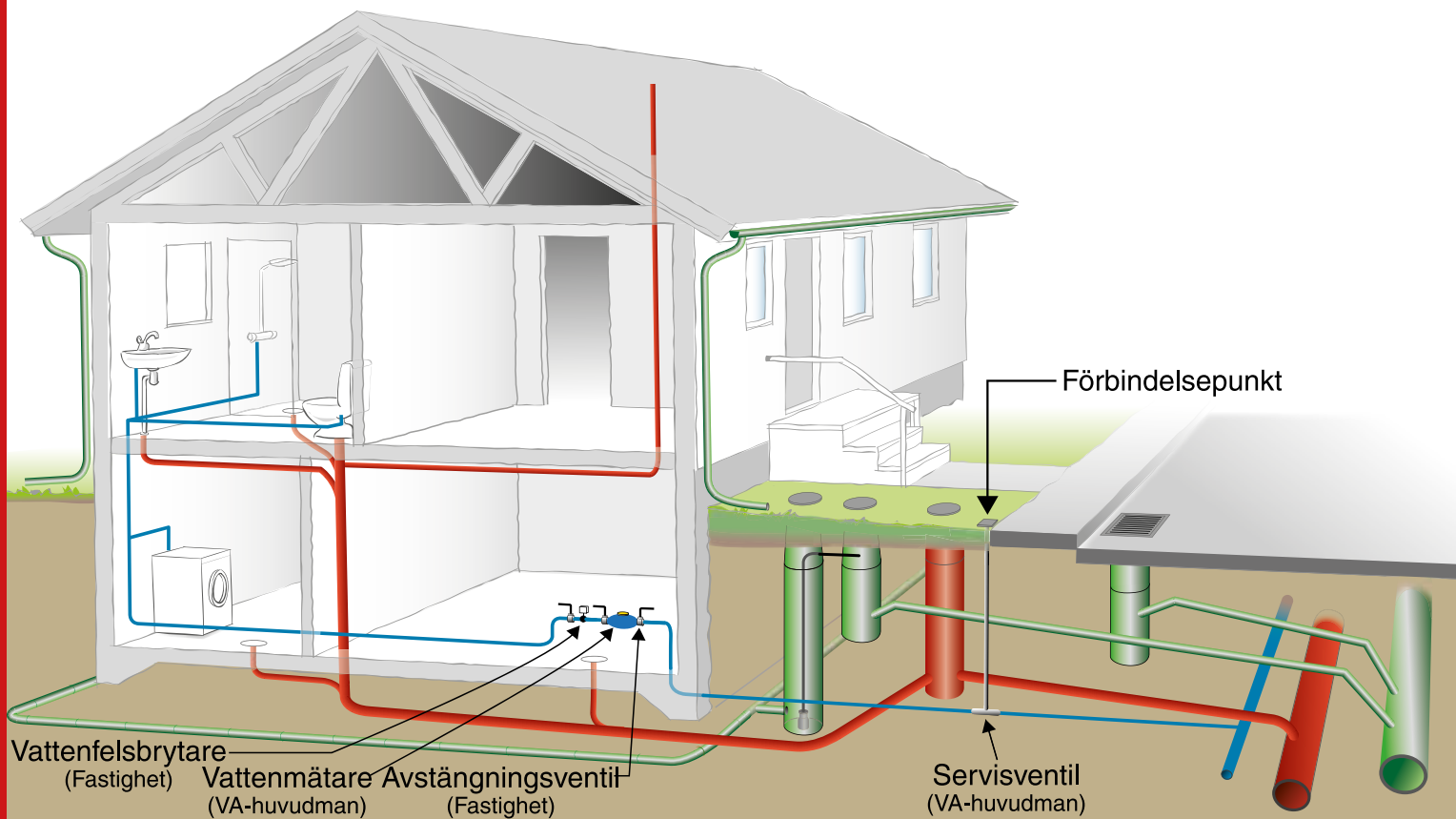
Klimatförändringarna kommer pågå i flera hundra år och klimatanpassning blir allt viktigare. Som fastighetsägare behöver du därför skydda din fastighet när skyfallen blir kraftigare och kommer oftare.

Det finns idag försäkring för översvämningsrisker i alla hem-, villa- och fritidshusförsäkringar. Försäkringen gäller för plötsliga och oförutsedda händelser som uppstår genom att vatten tränger in i fastigheten via dörrar, fönster, ventiler och VA-system. Däremot ersätts inte översvämnings-skador som sker via läckande tak, väggar och golv. De beror på dåligt underhåll, byggslarv eller skada. Som husägare bör du se över vilka risker du har och försöka förebygga dessa.

De flesta villahemförsäkringar omfattar skador på ledningar mellan hus och förbindelsepunkt. Det måste röra sig om en skada som orsakar utströmning av vatten. Orsaker som slitage, rost, naturliga sättningar i mark medför begränsad ersättning eller ingen ersättning alls. Kontakta ditt försäkringsbolag för att få veta vad din försäkring omfattar!

Byggfelsförsäkring är inte längre obligatorisk, men erbjuds på försäkringsmarknaden. Varken den, nybyggnadsförsäkring eller dolda felförsäkring omfattar skador på ledningar mellan hus och förbindelsepunkten. Sedan finns det förstås ansvarsförsäkring hos entreprenören som utfört ett arbete som kan komma att aktualiseras om denne har gjort något fel. Innan du skriver kontrakt kolla alltid vilken försäkring din entreprenör har!

Förbindelsepunkten är den punkt där kommunens ansvar för ledningsnätet upphör och ditt börjar. Ledningarna illustreras med olika färger. Dricksvattenledningarna är blå, spillvattenledningarna är röda, dag- och dränvattenledningar är gröna.

Illustration: Hans Sandqvist

Olika ansvarsområden

Det är kommunen som beslutar om vilket område som ska ha kommunalt vatten och avlopp. Det kallas verksamhetsområde. Inom verksamhetsområdet utser kommunen en VA-huvudman som ska ansvara för dricksvattenförsörjning och avloppshantering. VA-huvudmannen kan exempelvis vara kommunen själv eller ett kommunalt bolag, men kan alltid kontaktas via din kommun. Om din fastighet inte ligger inom verksamhetsområdet ska du vända dig till din kommun för att få råd.

VA-huvudmannen bygger och äger den allmänna (kommunala) VA-anläggningen. Den består bland annat av vatten- och avloppsreningsverk, huvudledningar och

servisledningar fram till de förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet. VA-huvudmannen äger också fastighetens vattenmätare.

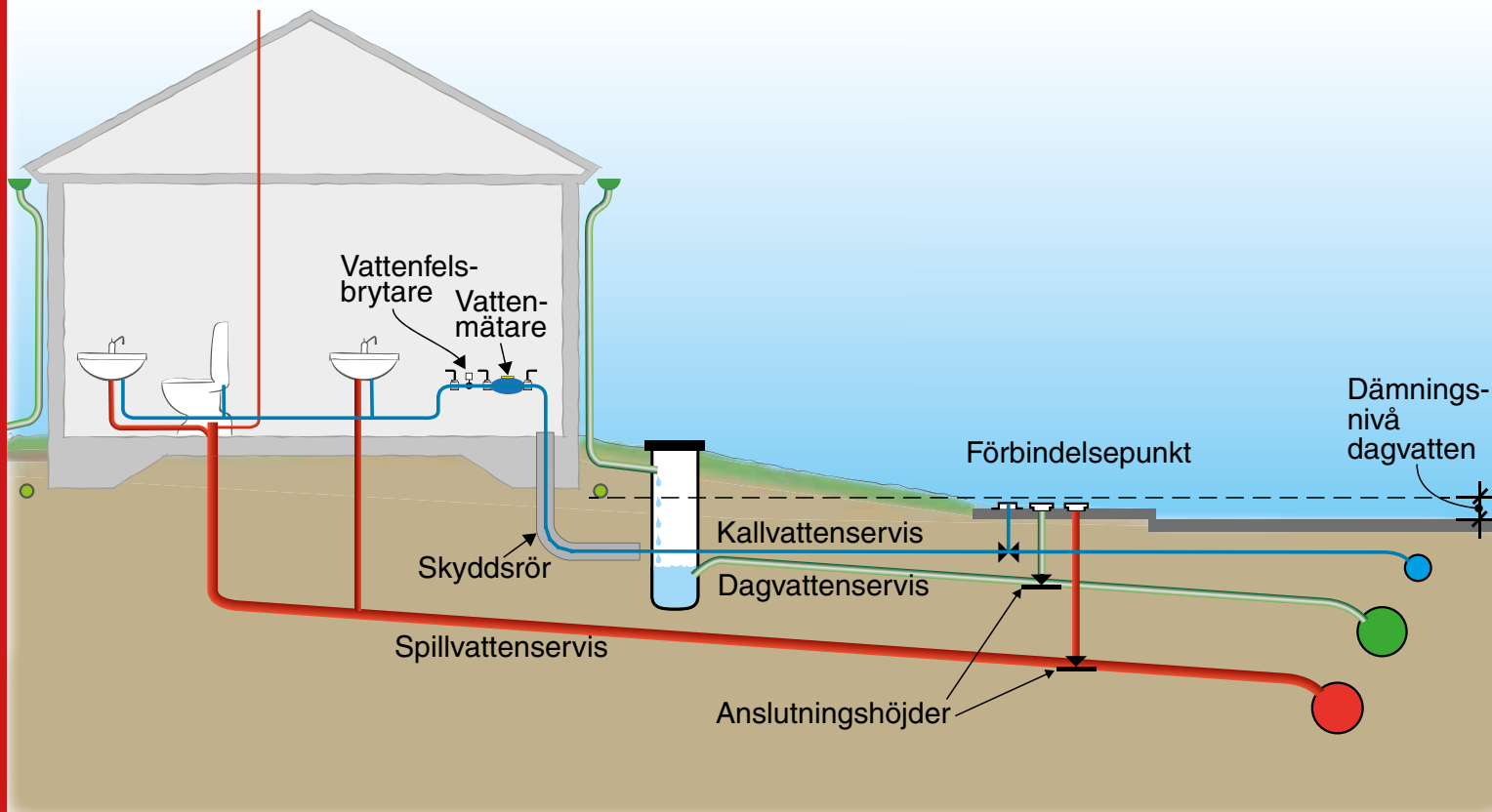
Förbindelsepunkten utgör den juridiska gränsen mellan fastighetsägarens och VA-huvudmannens ansvarsområden. Den brukar ligga en halvmeter utanför tomtgränsen. I förbindelsepunkten för dricksvatten finns en servisventil. I avloppens förbindelsepunkter finns det servisbrunnar. Servisventiler och servisbrunnar tillhör den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägaren äger, ansvarar för och underhåller servisledningar och andra VA-installationer som finns mellan förbindelsepunkten och byggnaderna. Fastighetsägaren är också skyldig att skydda vattenmätaren mot kyla och skador och se till att den är placerad enligt VA-huvudmannens anvisningar. ●

FAKTA

Fastighet är inte lika med hus

En fastighet är till skillnad från vad många tror ingen byggnad utan en avgränsad del mark. I fastigheten ingår dels till exempel byggnad och ledning ovan eller under mark, dels byggnadstillbehör som fast inredning i huset som exempelvis spis och badkar.

Principskiss för servisledningarna mellan hus och allmänna ledningar.

Illustration: Hans Sandqvist

Förutsättningar för VA-projektering

VA-projektering utgör en viktig del i byggplaneringen. Du behöver göra ritningar av hur du vill ha din VA-anläggning. Innan byggstart måste VA-huvudmannen godkänna ritningarna så att de uppfyller de krav som gäller i din kommun.

Förutsättningarna för godkännande baseras på de lokala bestämmelserna i kommunens ABVA som i sin tur baseras på *Lagen om allmänna vattentjänster (LAV)*. ABVA står för *Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen*. Alla som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen är skyldiga att följa dess bestämmelser. Även uppgifter i nybyggnadskartor och detaljplanebestämmelser reglerar förutsättningarna.

När du ansöker om anslutning anvisar VA-huvudmannen förbindelsepunkt, anslutningshöjd och dimensioner. Anslut-

ningshöjd är den lägsta punkten inuti röret där vattnet kan rinna. VA-huvudmannen bestämmer uppdämningsnivå. Det är den nivå (markytan) dit dagvattnet maximalt får stiga till i förbindelsepunkten utan risk för översvämning på gator och mark. Som fastighetsägare behöver du kunna ta hand om det dagvatten som eventuellt hamnar på din tomt. Vid ny- och tillbyggnad ska fastigheten om möjligt läggas på en sådan nivå att det blir betryggande självfall mot ledningarna i gatan.

Kontakta VA-huvudmannen innan projektering för att stämma av krav på provning och besiktning. När det är dags för besiktning anmäler byggherren det till VA-huvudmannen. Fastighetens yttre, och i vissa fall inre, VA-installationer ska besiktigas så att det är rätt kopplat och utfört.

De yttre VA-ledningarna måste besiktigas innan rörgraven läggs igen. Glöm inte sökträden! ●

FAKTA

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för:

- **Spillvatten** som är förorenat vatten från toaletter, badrum och kök.
- **Dagvatten** som är regnvatten och smältvatten som rinner av från till exempel vägar, parkeringsplatser och tak. Det sköljer med sig föroreningar och kan orsaka översvämningar.
- **Dräneringsvatten** som är vatten som avleds från husgrunder genom dränering.

FAKTA

Det finns olika avloppssystem.

Duplikatsystem är det vanligaste. I det leds spill- och dagvatten bort i olika ledningar. I ett **kombinerat system** leds spill- och dagvatten bort i samma ledning. Detta är en äldre typ av system som kan finnas kvar på vissa ställen, ofta centralt i städerna. Ett kombinerat system ökar risken för översvämningar vid skyfall. Kontakta kommunen för att få veta vilket avloppssystem din fastighet har!

Kom-ihåg-lista för byggprocessen

Ordna bygglov

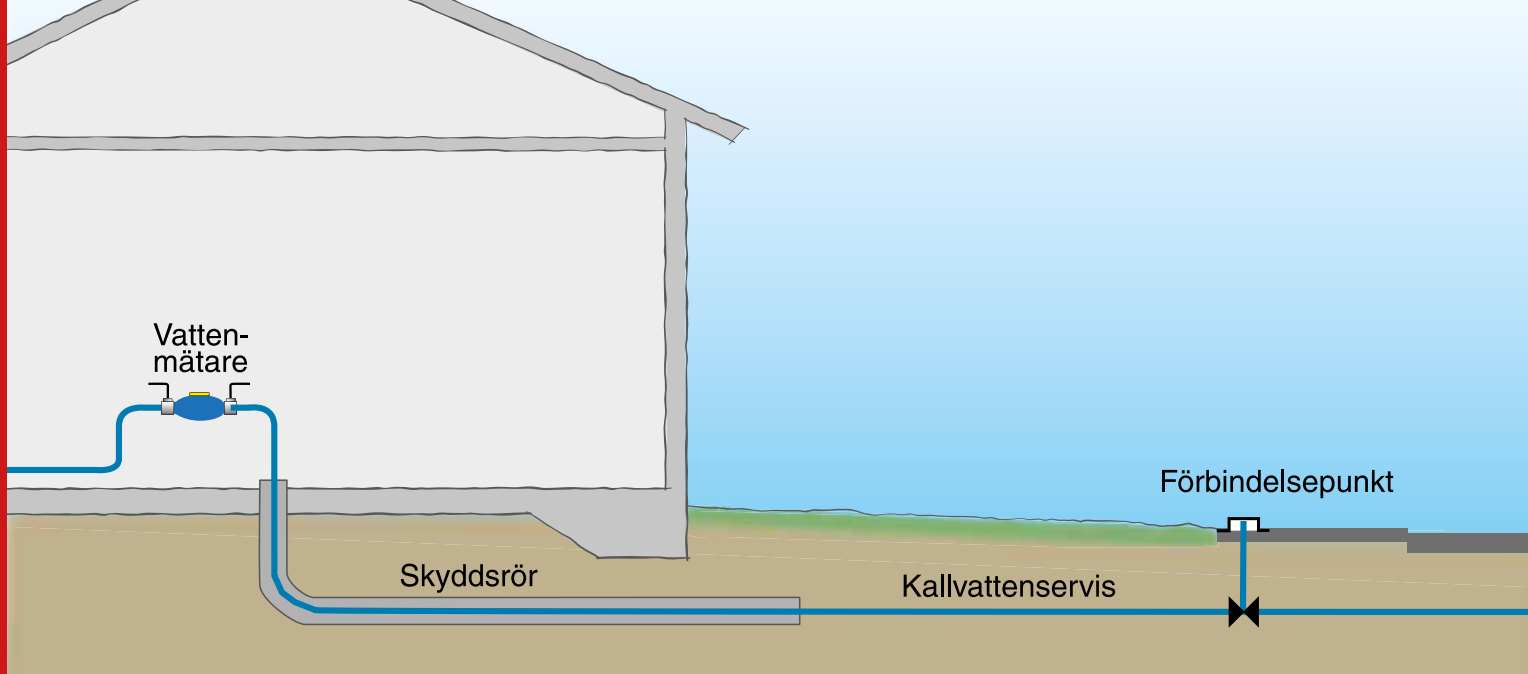
- Ta reda på vad som gäller för vatten och avlopp i din kommun. ABVA (Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen) finns på kommunens hemsida.
- Skicka bygglov/bygganmälan till kommunen.
- Utse en Kontrollansvarig.

Kontakta kommunens VA-huvudman

- Beställ nybyggnadskarta. Där får du bland annat uppgift om anslutningshöjder, vattentryck och uppdämningsnivåer.
- Skicka in både ritning över VA-ledningar och planritning/-ar över fastigheten. Skicka samtidigt med servisanmälan om ny VA-anslutning till VA-huvudmannen.
- Behövs vatten under byggtiden beställ det av VA-huvudmannen.

Anslutning till VA-nätet

- Kontakta VA-huvudmannen för att få en fysisk anslutningspunkt.
- Ta kontakt med VA-huvudmannen när det är dags för besiktning. Relationshandlingar ska finnas innan besiktning.
- Vatten- och avloppsinstallationer i huset ska vara utförda enligt branschregler Säker Vatteninstallation.
- Tryck- och täthetsprova servisledningarna innan rörgraven fylls igen. Mest praktiskt är att samordna tryckprovningen av husets VVS-installation med vattenservisen från huset till förbindelsepunkten.
- Begär att VA-huvudmannen sätter upp vattenmätare.

Principskiss för dricksvattenservis. Skyddsror av spillvattenrör med 15 graders böjar ska göra det möjligt att byta servisledning. Skyddsrörets längd ska sträcka sig längre ut än 45 graders rasvinkel från grundmur.

Illustration: Hans Sandqvist

Bygg, koppla och kontrollera ledningarna på rätt sätt

Krav på dricksvattenservisen

För att minska risken för dricksvattenläckor ska servisledningen mellan förbindelsepunkten och mätstället vara utan skarvar och sidogrenar.

Den del av servisledningen som ligger under byggnaden, och före vattenmätaren, ska läggas i skyddsror som till exempel ett spillvattenrör. På så sätt kan vattenläckor lättare upptäckas, vilket minskar risken för fuktskador på byggnaden. Skyddsroret gör det också lättare att byta servisledning utan stora ingrepp i byggnaden. Diametern på skyddsroret bör vara minst två gånger servisledningens diameter. Mer information hittar du i broschyren ”Branschens krav för prefabricerade vattenmätarskåp”.

Vattenmätaren ska vara lätt att komma åt och monteras enligt VA-huvudmannens riktlinjer.

Foto: Säker Vatten

Placera vattenmätaren rätt

Antal och storlek på vattenmätare bestäms av VA-huvudmannen och beräknas på förväntad vattenförbrukning. Eftersom vattenmätaren är VA-huvudmannens egendom är det bara VA-huvudmannen som får sätta upp, ta ner och ändra den.

Utrymmet där vattenmätaren ska placeras ska godkännas av VA-huvudmannen som ger anvisningar för hur utrymmet ska se ut. Vattenmätaren ska vara lätt att komma åt för avläsning och byte. Du ska se till att utrymmet som mätaren är placerad i skyddar den från kyla, värme och yttre påverkan. Vägg och golv ska tåla vattenspill vid vattenmätarbyte.

Om vattenserviserna är långa, eller om det är svårt att placera vattenmätaren i huset, kan den i vissa fall placeras i en vattenmätarbrunn som normalt är placerad vid tomtgränsen.

Återströmningsskydd behövs

Återströmningsskyddet monteras direkt efter vattenmätaren, och är ibland integrerat i den. Det säkerställer vattenmätarens funktion. Det hindrar också att vatten från fastigheten kommer ut i det allmänna ledningsnätet och förorenar andra abonnenters dricksvatten.

FAKTA

Vattenfelsbrytare minskar risken för läckor

- För att minska risken för vattenskador bör en vattenfelsbrytare monteras efter vattenmätaren/återströmningsskyddet. Den stänger av vattnet om det börjar läcka. Se till att vattenfelsbrytaren är provad och godkänd.
- VVS-installationer i fastigheten ska utföras enligt branschregler Säker Vatteninstallation.
- Bygger du om? Byt ut äldre vatteninstallationer och se över disk- eller tvättmaskiner om de är gamla och i dåligt skick.
- Stäng ventilerna vid disk- och tvättmaskiner när maskinerna inte används.
- Stäng av vattentillförseln vid vattenmätaren om huset lämnas tomt en längre tid.

Foto: Olle Sporrang/Expressen/TT

Krav på spillvattenservisen

Som fastighetsägare ansvarar du för att dina servisledning- ar är rätt kopplade och väl underhållna. Felkoppling kan innebära att du blir medskyldig till eventuella översvämning- ar, även hos nedströms liggande grannhus. Varken dag- eller dräneringsvatten får kopplas till spillvattenledningen vid nybyggnad. Det kan gälla även befintliga områden. När du bygger nytt ska du alltid försöka ta hand om dag- och dräneringsvattnet direkt på tomten.

Stuprör och spygatter får inte vara kopplade till spillvatten- ledningen i gatan. Spygatter är de golvbrunnar utan vatten- lås som kan finnas vid lågt liggande garage och källartrap- por. De är en riskkonstruktion som bör byggas bort för att hindra att vatten tränger in genom garage och källardörrar. Koppla bort stuprören från ledningsnätet och låt vattnet rinna ut på marken, ner i regnvattentunnor eller stenkistor.

**Spola bara ner kiss, bajs och toapapper i toaletten!
Annars kan det bli stopp i avloppet.**

Olika regler gäller om du är kopplad till ett duplikat eller kombinerat avloppssystem. Kommunen ger dig information om vad som gäller i ditt område när du ansöker om ny- eller ombyggnad!

Skydda dig mot källaröversvämningar

Har du källare och bor i ett område med kombinerat avloppssystem är risken stor för att du kommer att drabbas av översvämning. Det beror på att spill- och dagvatten avleds i samma ledning. Vid häftiga eller långvariga regn kan därför kommunens ledningsnät bli överfullt och vatten tryckas bakåt och upp i källaren via till exempel golvbrunnar eller toaletter.

Sätt backventil på spillvattenledningen

En backventil skyddar fastigheten mot att vatten från gatu- ledningen tränger in i källaren. Tänk på att de avlopps- enheter som finns uppströms backventilen är blockerade när den är stängd. Används de kan det bli översvämning eftersom vattnet inte kan ledas bort. Inga dag- eller

Spygatter är de golvbrunnar utan vattenlås som kan finnas vid lågt liggande garage och källartrappor. De är en riskkonstruktion som bör byggas bort så att vatten inte kan rinna in mot garage och källardörrar.

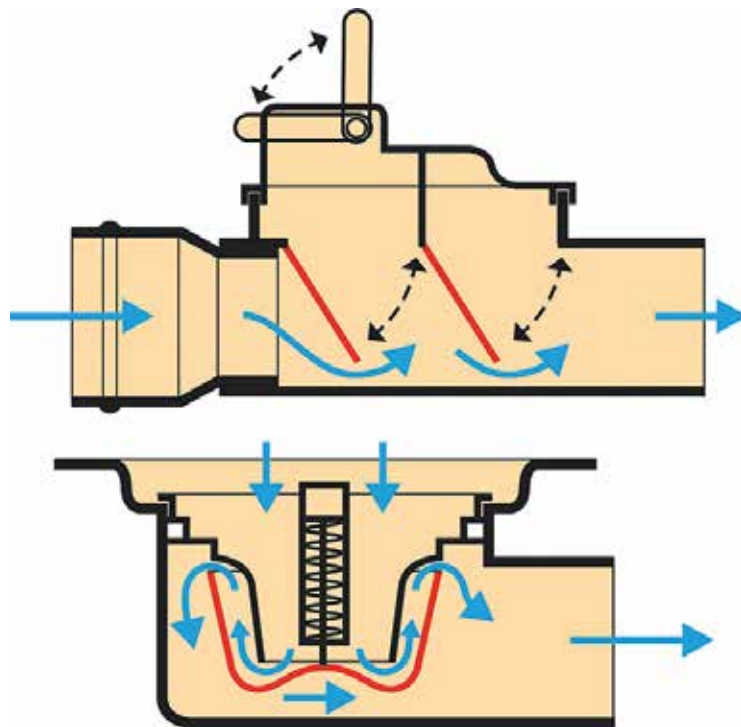
Illustration: Hans Sandqvist

dränvattenledningar ska vara kopplade uppströms backventilen. Annars finns det risk för att dagvatten från tomten översvämmar källaren.

Backventilen kan monteras under källargolvet eller i en särskild brunn utanför huset. Den fungerar automatiskt och kan oftast även stängas för hand. En backventil kräver regelbunden tillsyn. Följ tillverkarens skötselinstruktioner. Tänk på att en dåligt skött backventil i värsta fall inte ger något översvämningskydd alls.

Det finns ett flertal olika typer och tillverkare av backventiler på marknaden. Prata därför med ditt VVS-företag innan du väljer tillverkare av backventiler.

Illustrationen överst visar en backventil med en eller två ventilkaffar. Den nedre skissen är en självstängande golvbrunn.

Illustration: Hans Sandqvist

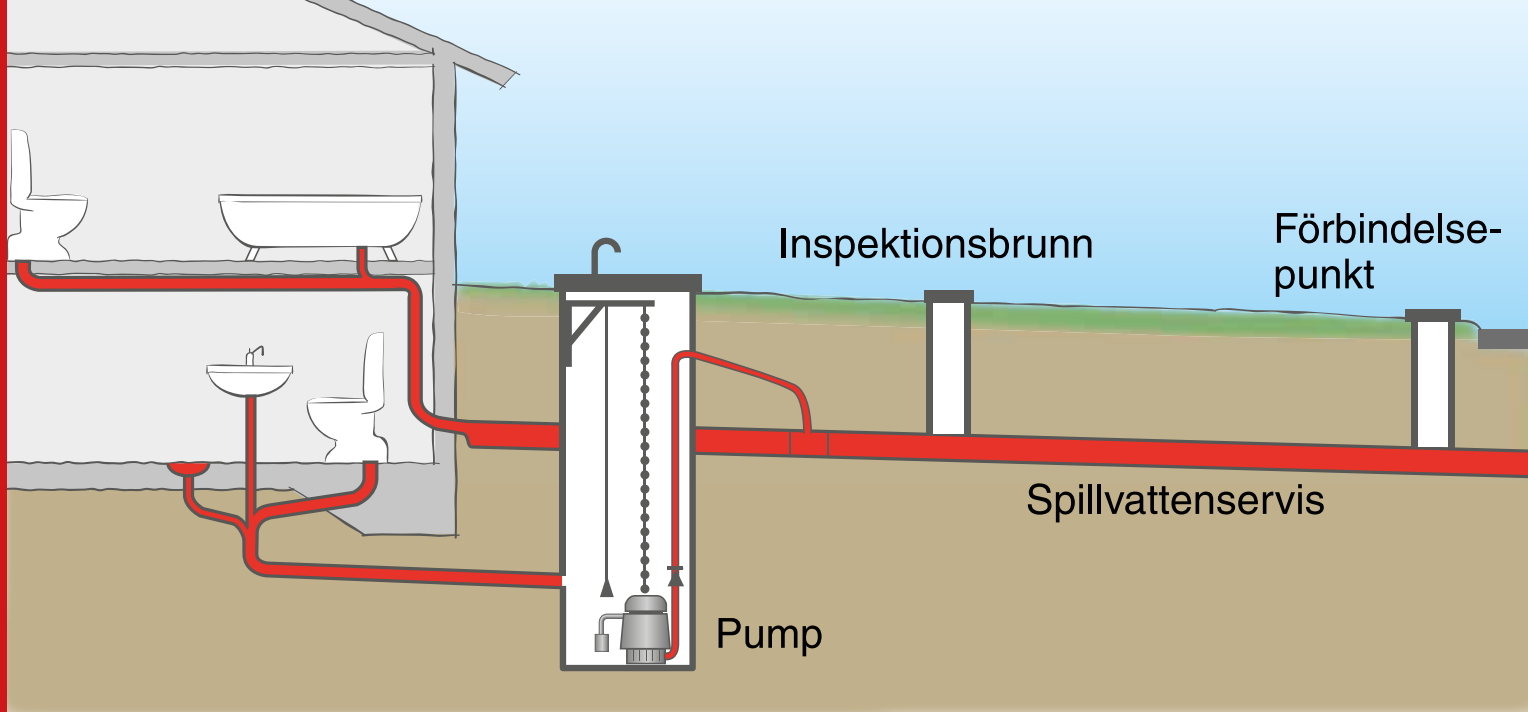
BACKVENTIL

Fördelar:

- Den ger ett gott skydd mot bakåtströmmande vatten till exempel vid ett skyfall.
- Den kan vid behov hållas stängd, till exempel om ni är borta en längre tid.

Nackdelar:

- Om den inte underhålls finns det risk för att föroreningar hindrar klaffen i backventilen från att stängas helt.
- Avloppsenheter uppströms backventilen är blockerade när den är stängd. Därför ska backventil med pumpfunktion användas i bostadshus.

Illustrationen föreställer en spillvattenpump.

Illustration: Hans Sandqvist

Pumpa spillvatten

Är du kopplad till ett kombinerat avloppssystem skyddar du dig bäst mot källaröversvämningar genom att pumpa bort spillvattnet. Om du ska bygga om, fundera på om du behöver pumpa och/eller sätta en backventil på avloppsledningen. Det kan också bli aktuellt med pumpning om man sänker nivån på källargolvet.

SPILLVATTENPUMP

Fördelar:

- Pumpning är den säkraste lösningen för att undvika källaröversvämning.

Nackdelar:

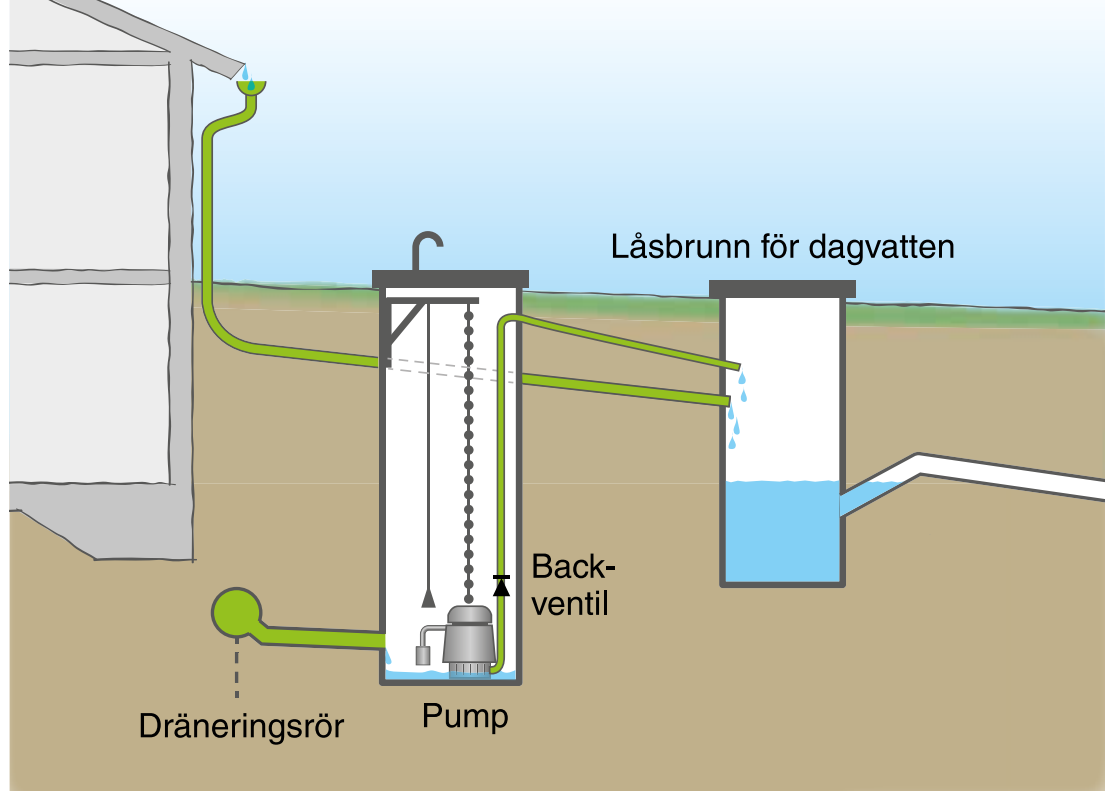
- En anläggning för pumpning kräver regelbunden tillsyn.
- Vid strömavbrott leds avloppsvatten från källarplanet inte bort.

Regler för LTA-station

I en del områden som är kuperade ansluts spillvattnet till det kommunala avloppet med en LTA-station (Lätt Tryck Avlopp). LTA-stationen pumpar bort spillvattnet till den kommunala ledningen. För dig som fastighetsägare innebär det att en brunn med tillhörande pump ska grävas ner på tomten. VA-huvudmannen står normalt för brunn och pump, och de ingår i anläggningsavgiften. Du utför arbetet på din tomt och drar fram den el som krävs för driften. Pumpen ska förses med ett larm som aktiveras om driften störs samt med backventil.

FAKTA

Ibland används begreppet bakvattenskydd när det gäller skyddsåtgärder mot källaröversvämning. Det är ett övergripande begrepp som beskriver olika skydd mot att vatten strömmar bakåt i avloppssystemet på grund av bakåtryck. Det kan handla om allt från enkla backventiler till avancerade pumpsystem.

Illustrationen visar en dräneringspump.

Illustration: Hans Sandqvist

Pumpa dräneringsvatten

Se till att husgrunden är väl dränerad och att huset är ordentligt fuktskyddat. Marken ska luta ut från huset så att vattnet kan rinna bort.

Det säkraste sättet att förhindra att dagvatten tränger upp i dräneringsledningarna runt huset är att pumpa bort dräneringsvattnet. På så vis försvinner risken för fuktskador i byggnadens grundkonstruktion som kan orsakas av uppdämt dagvatten.

Vid pumpningen lyfts vattnet upp till marknivå och får rinna med självfall till kommunens dagvattenledning. För att ytterligare skydda dig mot översvämning kan du med fördel förse pumpen med larm som aktiveras om driften störs.

Kontakta VA-huvudmannen i din kommun för att få reda på vilka regler som gäller i din kommun! ●

Foto: Veg Tech

Rusta för framtiden

Som fastighetsägare behöver du idag ta hänsyn till klimatförändringarna. När du bygger nytt eller bygger om har du möjlighet att klimatsäkra din fastighet för framtiden.

När det blir varmare blir skyfallen flera på sommaren medan det blir mer långvariga regn under vintern. Det allmänna dagvattennätet är dimensionerat för att klara normala regn. Det är i praktiken omöjligt att bygga så stora rör att de kan svälja regnmängderna vid ett skyfall. När regnvattnet inte hinner rinna undan blir kommunens avloppsledningar fulla. Risken för översvämningar ökar därför.

Som fastighetsägare är du ansvarig för att ta hand om dagvattnet på din tomt så att dina grannar inte drabbas av översvämning.

När du bygger nytt eller bygger om kan du därför planera för att göra plats för vattnet direkt på tomten. Det är en hållbar lösning som imiterar naturens eget sätt att ta hand om vatten. De föroreningar som finns i regn- och smältvatten spolas då inte ut med dagvattnet och hamnar i sjöar och vattendrag. Både ditt och kommunens dagvattensystem blir mindre känsligt för flödestoppar när det regnar mycket, vilket minskar risken för översvämningar.

En extra bonus är att anläggningar för hållbar dagvattenhantering också kan bli vackra blickfång i din trädgård.

På de följande sidorna får du tips på hur du ska skydda din fastighet mot översvämning och skapa en klimatsmart trädgård. Det finns också mer information i broschyren *"Ta hand om ditt ledningsnät! Det här behöver du veta om vatten och avlopp"*.

Foto: VA Syd

Checklista för klimatsäkra fastigheter

- Kontrollera hur ledningarna är anslutna till det allmänna ledningsnätet. Är dagvattnet felaktigt kopplat till spillvattnet, koppla bort det.
- Koppla bort stuprören från ledningsnätet och proppa igen servisledningen. Sätt utkastare på stuprören och led bort vattnet över gräsmattor och planteringar där det kan

infiltreras och fördröjas. Det kan du göra med till exempel rännalsplattor som är utformade för att leda bort vatten. Du kan också montera en hoprullbar stuprörsslang på stupröret. Tänk på att vattnet bör släppas ut minst 1,5 meter från husgrunden eftersom den annars kan bli fuktskadad. Vattnet får heller inte rinna över till grannfastigheterna eller ut på gatan.

- Kontrollera att hängrännor och stuprör är hela och sitter som de ska och rensa dem regelbundet från löv och skräp.
- Installera ett bakvattenskydd och skydda huset mot att vatten trycks in bakåt via överfulla ledningar. Är du ansluten till ett kombinerat ledningsnät och ska bygga om behöver du fundera på vilket bakvattenskydd du behöver.
- Ett tak över källartrappan gör att vattnet inte kommer direkt ner till källaren och tränger in genom dörren.
- Se till att alla källarfönster är täta så att vatten inte kan ta sig in den vägen.
- Pumpa bort dräneringsvattnet, som annars kan tränga upp från ledningarna runt huset.

Tips för klimatsmarta trädgårdar

- Tänk till en extra gång innan du asfalterar eller stenlägger på din tomt. Gröna ytor infiltrerar och fördröjer vatten till skillnad från hårda ytor.
- Anlägg gröna tak och väggar. Det fördröjer regnvattnet och bidrar till biologisk mångfald.
- Plantera träd. Ett fullvuxet träd dricker cirka 500 liter per dygn en varm sommardag.
- Om det inte går att infiltrera och fördröja vattnet i gräsytor eller planteringar kan det ledas bort till ett magasin under marken som till exempel en stenkista eller en dagvattenkasett.
- Försköna trädgården. Låt små vattenytor bryta av mot det gröna. Led bort vattnet via rör eller rännalsplattor till ett fågelbad, en liten damm eller en regnrabatt. Det går att anlägga stora regnträdgårdar med mycket yta såväl som en enklare urskålad rabatt.
- Skörda regnvattnet. Samla upp vatten från stuprören i en eller flera tunnor. Då kan du vattna din trädgård även när det är torra och bevattningsförbud. ●

Mer information

- Boverket och Konsumentverket har bland annat information om vad du bör tänka på vid nybyggnad och renovering: boverket.se och konsumentverket.se
- Du hittar också mycket information i broschyren *"Ta hand om ditt ledningsnät! Det här behöver du veta om vatten och avlopp"*, av Säker Vatten, Svenskt Vatten, Installatörsföretagen och Svensk Försäkring (finns på deras respektive hemsidor).
- Läs mer om dagvatten: sverigesmiljomal.se/etappmalen/dagvattenhantering-i-befintlig-bebyggelse/
- Här finns tips på hur du kan ta hand om dagvatten på din tomt: platsforvattnet.vasyd.se/
- Här finns också bra tips och instruktionsfilmer om hur tar hand om dagvattnet: ystad.se/bygg-miljo/teknik-och-infrastruktur/vatten-och-avlopp/gor-plats-for-vattnet-i-din-tradgard/
- Godkända vattenfelsbrytare hittar du på: sakervatten.se
- Vägledning när du ska anlita hantverkare finns på Konsumentverket: hallakonsument.se
- Se även Villaägarnas Riksförbund: villaagarna.se
- Vägledning om försäkringar går att få hos Konsumenternas försäkringsbyrå: konsumenternas.se
- Sveriges TV-inspektions Företag om du vill inspektera befintliga ledningar: stvf.se

Lagar och bestämmelser

- **Lagen om allmänna vattentjänster (LAV)** reglerar förhållandet mellan kommunen, huvudmannen och fastighetsägaren. Det finns rättigheter och skyldigheter för alla parter. Läs mer på Svenskt Vattens hemsida: svensktvatten.se
- **ABVA** – Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Alla fastigheter som är anslutna till den kommunala VA-anläggningen är skyldiga att följa ABVA. Sök på din kommun och ABVA.
- **Enligt Plan- och bygglagen (PBL)** är ledningar byggnadsverk. I lagen finns även krav på underhåll, ledningarna ska "hållas i sådant skick att de alltid uppfyller sitt ändamål". Läs mer på Boverkets hemsida: boverket.se

Branschregler

- **Svenskt Vatten**, bland annat branschriktlinjer för kommunala VA-system, VA-taxor, VA-juridik och vattenmätare: svensktvatten.se
- **Säker Vatten**, branschregler Säker Vatteninstallation är ett regelverk med utföranderegler och auktorisation av företag. Systemet ägs och är framtaget av branschen, och har som mål att minska risken för vattenskador, legionellaspridning, brännskador och förgiftning. Auktoriserade företag och branschregler hittar du på: sakervatten.se
- **BKR, Byggkeramikrådet**, branschregler för våtrum (BBV): bkr.se
- **GVK, Svensk våtrumskontroll**, branschregler för våtrum (Säkra Våtrum): gvk.se
- **MVK, Måleribranschens våtrumskontroll**, godkända system för målning och ommålning av våtrum: vatrumsmalning.se

Installatörsföretagens 3 600 medlemmar är entreprenörer, arbetsgivare och företagare verksamma inom branschen för tekniska installationer. Det är våra medlemmar som med sina 50 000 medarbetare installerar, optimerar och kontrollerar värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik. Vi representerar även entreprenörerna inom elkraft som säkrar infrastrukturen för Sveriges elförsörjning. Installatörsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation.

Vi är en del av Svenskt Näringsliv.

08-762 76 00
in.se

Svenskt Vatten

Branschorganisationen Svenskt Vatten arbetar för friskt dricksvatten, rena sjöar och hav samt tillgång till långsiktigt hållbara vattentjänster. Våra medlemmar är landets viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag och tillhandahåller dricksvatten och vattenrening för 8,5 miljoner kunder. Vi arbetar aktivt med att företräda VA-organisationernas intressen och bidra till medlemmarnas utveckling.

08-506 002 00
svensktvatten.se

Svensk Försäkring är försäkringsföretagens och tjänstepensionsföretagens branschorganisation. Vi arbetar för goda verksamhetsförsäkringar för dessa företag. Vi arbetar också för ett högt förtroende för branschen och för ökad kunskap om privata försäkringars betydelse i samhället.

08-522 785 00
svenskforsakring.se

Säker Vatten AB är en branschorganisation som ägs till 100 procent av VVS-företag. Säker Vatten tar fram branschregler och auktoriserar VVS-företag och konsulter för att skapa trygga, hälsosamma och hållbara VVS-installationer för användaren.

08-762 73 00
sakervatten.se